

Αποδείξεις στα Μαθηματικά κατεύθυνσης Γ Λυκείου

• Όριο – συνέχεια συνάρτησης

1. Να αποδειχθεί ότι $\lim_{x \rightarrow x_0} P(x) = \lim_{x \rightarrow x_0} P(x_0)$

Απόδειξη :

Έστω το πολυώνυμο $P(x) = \alpha_n x^n + \alpha_{n-1} x^{n-1} + \dots + \alpha_1 x + \alpha_0$

Σύμφωνα με τις ιδιότητες των ορίων έχουμε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow x_0} P(x) &= \lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha_n x^n + \alpha_{n-1} x^{n-1} + \dots + \alpha_1 x + \alpha_0) \\ &= \lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha_n x^n) + \lim_{x \rightarrow x_0} (\alpha_{n-1} x^{n-1}) + \dots + \lim_{x \rightarrow x_0} \alpha_0 \\ &= \alpha_n \lim_{x \rightarrow x_0} x^n + \alpha_{n-1} \lim_{x \rightarrow x_0} x^{n-1} + \dots + \lim_{x \rightarrow x_0} \alpha_0 \\ &= \alpha_n x_0^n + \alpha_{n-1} x_0^{n-1} + \dots + \alpha_0 = P(x_0) \end{aligned}$$

2. Να αποδειχθεί ότι : $\lim_{x \rightarrow 0} \eta\mu x = 0$ και $\lim_{x \rightarrow 0} \sigma\upsilon\nu x = 1$

Απόδειξη :

- Σύμφωνα με την ανισότητα $|\eta\mu x| \leq |x|$ έχω $-|x| \leq \eta\mu x \leq |x|$

Και επειδή : $\lim_{x \rightarrow 0} (-|x|) = \lim_{x \rightarrow 0} (|x|) = 0$ από το κριτήριο παρεμβολής έχουμε ότι :

$$\lim_{x \rightarrow 0} \eta\mu x = 0$$

- Γνωρίζουμε ότι : $\sigma\upsilon\nu^2 x = 1 - \eta\mu^2 x$ οπότε $\sigma\upsilon\nu x = \sqrt{1 - \eta\mu^2 x}$

Για κάθε $x \in \left(-\frac{\pi}{2}, 0\right) \cup \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$ επομένως $\lim_{x \rightarrow 0} \sigma\upsilon\nu x = \lim_{x \rightarrow 0} \sqrt{1 - \eta\mu^2 x} =$

$$\sqrt{1 - \lim_{x \rightarrow 0} \eta\mu^2 x} = \sqrt{1 - 0} = 1$$

3. Να διατυπωθεί το θεώρημα Bolzano και να δοθεί η γεωμετρική του ερμηνεία

Απάντηση:

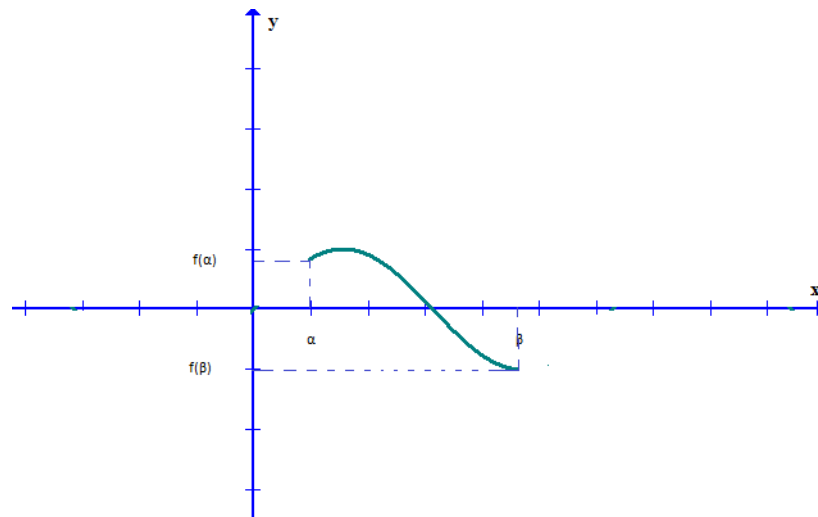
Έστω μια συνάρτηση f ορισμένη σε ένα κλειστό διάστημα $[α,β]$ η οποία :

- Η f είναι συνεχής στο $[α,β]$
- $f(α) f(β) < 0$

τότε υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (α,β)$ τέτοιο ώστε $f(x_0) = 0$

δηλαδή : υπάρχει μια τουλάχιστον ρίζα της εξίσωσης $f(x) = 0$ στο ανοιχτό διάστημα $(α,β)$

γεωμετρική ερμηνεία:

Στο παραπάνω σχήμα έχουμε τη γραφική παράσταση μιας συνεχούς συνάρτησης . επειδή τα σημεία $A(α, f(α))$ και $B(β, f(β))$ βρίσκονται εκατέρωθεν του άξονα $x'x$, η γραφική παράσταση της f τέμνει τον $x'x$ σε ένα τουλάχιστον σημείο

4. Να διατυπωθεί και να αποδειχθεί το θεώρημα ενδιάμεσων τιμών

Διατύπωση: έστω μια συνάρτηση f ορισμένη σε ένα κλειστό διάστημα $[α,β]$. Αν :

- Η f είναι συνεχής στο $[α,β]$
- $f(α) \neq f(β)$

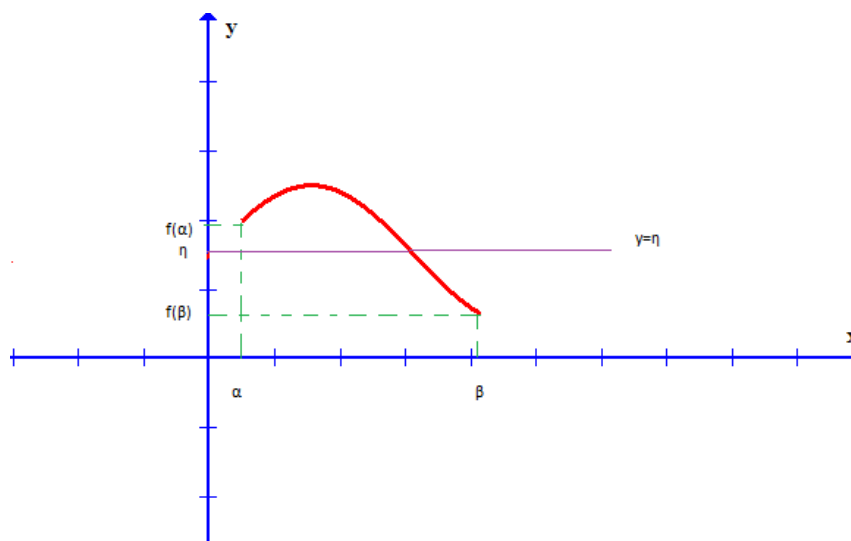
τότε για κάθε αριθμό η μεταξύ των $f(α)$ και $f(β)$ υπάρχει ένας τουλάχιστον $x_0 \in (α,β)$ τέτοιος ώστε $f(x_0) = \eta$

Απόδειξη:

Υποθέτουμε ότι $f(α) < f(β)$ τότε θα ισχύει $f(α) < \eta < f(β)$ αν θεωρήσουμε την συνάρτηση $g(x) = f(x) - \eta$, $x \in [α,β]$, παρατηρούμε ότι :

- η g είναι συνεχής στο $[α,β]$ και
- $g(α) = f(α) - \eta < 0$ και
 $g(β) = f(β) - \eta > 0$

επομένως σύμφωνα με το θεώρημα του Bolzano , υπάρχει ένα τουλάχιστον $x_0 \in (α,β)$, τέτοιο ώστε $g(x_0) = f(x_0) - \eta = 0$, οπότε $f(x_0) = \eta$

• **Διαφορικός λογισμός – παράγωγος συνάρτησης**

5. Να αποδείξετε ότι αν μια συνάρτηση είναι παραγωγίσιμη σε ένα σημείο x_0 τότε είναι και συνεχής στο σημείο αυτό.

Το αντίστροφο ισχύει; Να δοθεί αντιπαράδειγμα

Απόδειξη :

Για $x \neq x_0$ έχουμε:

$$f(x) - f(x_0) = \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \cdot (x - x_0)$$

Οπότε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow x_0} [f(x) - f(x_0)] &= \lim_{x \rightarrow x_0} \left[\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \cdot (x - x_0) \right] \\ &= \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \cdot \lim_{x \rightarrow x_0} (x - x_0) = f'(x_0) \cdot 0 = 0 \end{aligned}$$

Αφού η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 .

$$\text{Επομένως : } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$$

Το αντίστροφο δεν ισχύει!! Δηλαδή μια συνεχής συνάρτηση σε ένα σημείο x_0 δεν είναι απαραίτητα και παραγωγίσιμη .

Αντιπαράδειγμα: είναι η $f(x) = |x|$ η οποία είναι συνεχής στο 0 αλλά όχι παραγωγίσιμη

Απόδειξη:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x}{x} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{-x}{x} = -1$$

Αν μια συνάρτηση δεν είναι συνεχής σε ένα σημείο x_0 τότε δεν μπορεί να είναι παραγωγίσιμη στο σημείο x_0

6. Να αποδειχθεί ότι αν $f(x)=c$ τότε $f'(x)=0$

Απόδειξη :

Αν x_0 είναι ένα σημείο του $\mathbb{R}$ τότε για $x \neq x_0$ ισχύει :

$$\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \frac{c - c}{x - x_0} = 0$$

Επομένως :

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = 0$$

Άρα $(c)'=0$

7. Να αποδειχθεί ότι αν $f(x)=x$ τότε $f'(x)=1$

Απόδειξη :

Αν x_0 είναι ένα σημείο του $\mathbb{R}$ τότε για $x \neq x_0$ ισχύει :

$$\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \frac{x - x_0}{x - x_0} = 1$$

Επομένως :

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \lim_{x \rightarrow x_0} 1 = 1$$

Άρα $(x)'=1$

8. Έστω η συνάρτηση $f(x)=x^v$, $v \in \mathbb{N} - \{0, 1\}$ η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R}$ και ισχύει $f'(x)=vx^{v-1}$

Απόδειξη :

Αν x_0 είναι ένα σημείο του $\mathbb{R}$ τότε για $x \neq x_0$ ισχύει :

$$\begin{aligned} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} &= \frac{x^v - x_0^v}{x - x_0} = \frac{(x - x_0)(x^{v-1} + x^{v-2}x_0 + \dots + x_0^{v-1})}{x - x_0} \\ &= x^{v-1} + x^{v-2}x_0 + \dots + x_0^{v-1} \end{aligned}$$

Οπότε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} &= \lim_{x \rightarrow x_0} (x^{v-1} + x^{v-2}x_0 + \dots + x_0^{v-1}) = x_0^{v-1} + \dots + x_0^{v-1} \\ &= vx_0^{v-1} \end{aligned}$$

Άρα $(x^v)' = vx^{v-1}$, $x \in \mathbb{R}$

9. Έστω η συνάρτηση $f(x)=\sqrt{x}$. Η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο $(0,+\infty)$ και ισχύει $f'(x)=\frac{1}{2\sqrt{x}}$

Απόδειξη :

Αν x_0 είναι ένα σημείο του $(0,+\infty)$ τότε για $x \neq x_0$ ισχύει :

$$\begin{aligned} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} &= \frac{\sqrt{x} - \sqrt{x_0}}{x - x_0} = \frac{(\sqrt{x} - \sqrt{x_0})(\sqrt{x} + \sqrt{x_0})}{(x - x_0)(\sqrt{x} + \sqrt{x_0})} = \frac{x - x_0}{(x - x_0)(\sqrt{x} + \sqrt{x_0})} \\ &= \frac{1}{(\sqrt{x} + \sqrt{x_0})} \end{aligned}$$

Οπότε :

$$\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{1}{(\sqrt{x} + \sqrt{x_0})} = \frac{1}{2\sqrt{x_0}}$$

Άρα : $(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}}$

10. Η συνάρτηση $f(x)=\eta\mu x$ είναι παραγωγίσιμη με $f'(x)=\sigma\upsilon\nu x$

(χωρίς απόδειξη)

11. Η συνάρτηση $f(x)=\sigma\upsilon\nu x$ είναι παραγωγίσιμη με $f'(x)= - \eta\mu x$

(Χωρίς Απόδειξη)

12. Αν οι συναρτήσεις f και g είναι παραγωγίσιμες στο x_0 , τότε να αποδειχθεί ότι η συνάρτηση $f+g$ είναι παραγωγίσιμη στο x_0 και ισχύει $(f+g)'(x_0)=f'(x_0)+g'(x_0)$

Απόδειξη :

Για $x \neq x_0$ ισχύει :

$$\begin{aligned} \frac{(f+g)(x)-(f+g)(x_0)}{x-x_0} &= \frac{f(x)+g(x)-f(x_0)-g(x_0)}{x-x_0} = \\ &= \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} + \frac{g(x) - g(x_0)}{x - x_0} \end{aligned}$$

Επειδή οι συναρτήσεις f και g είναι παραγωγίσιμες στο x_0 έχουμε

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{(f+g)(x) - (f+g)(x_0)}{x - x_0} &= \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} + \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{g(x) - g(x_0)}{x - x_0} \\ &= f'(x_0) + g'(x_0) \end{aligned}$$

13. Αν οι συναρτήσεις f και g είναι παραγωγίσιμες στο x_0 , τότε και η συνάρτηση $f \cdot g$ είναι παραγωγίσιμη στο x_0 και ισχύει :

$$(f \cdot g)'(x_0) = f'(x_0) \cdot g(x_0) + f(x_0) \cdot g'(x_0)$$

(χωρίς απόδειξη)

14. Να αποδείξετε ότι $(x^a)' = ax^{a-1} \forall a \in \mathbb{R} - \mathbb{Z}, x > 0$

Απόδειξη:

Πράγματι, αν $x^a = e^{a \ln x}$ και θέσουμε $u = a \ln x$ τότε έχουμε

$$(x^a)' = (e^{a \ln x})' = (e^u)' = e^u \cdot u' = e^{a \ln x} \cdot a \cdot \frac{1}{x} = x^a \cdot a \cdot \frac{1}{x} = a \cdot x^{a-1}$$

15. Να αποδείξετε ότι: $(a^x)' = a^x \ln a$

Απόδειξη:

Πράγματι, αν $a^x = e^{x \ln a}$ και θέσουμε $u = x \ln a$ τότε έχουμε

$$(a^x)' = (e^{x \ln a})' = (e^u)' = e^u \cdot u' = e^{x \ln a} \cdot \ln a = a^x \cdot \ln a$$

16. Να αποδείξετε ότι: $(\ln|x|)' = \frac{1}{x}, x \in \mathbb{R}^*$

Απόδειξη:

Πράγματι

- Αν $x > 0$, τότε $(\ln|x|)' = (\ln x)' = \frac{1}{x}$, ενώ
- Αν $x < 0$, τότε $\ln|x| = \ln(-x)$, οπότε αν θέσουμε $y = \ln(-x)$ και $u = -x$ έχουμε $y = \ln u$. Επομένως: $y' = [\ln u]' = \frac{1}{u} u' = \frac{1}{-x} (-1) = \frac{1}{x}$

17. Να διατυπωθεί και να ερμηνευθεί γεωμετρικά το Θεώρημα Rolle

Διατύπωση:

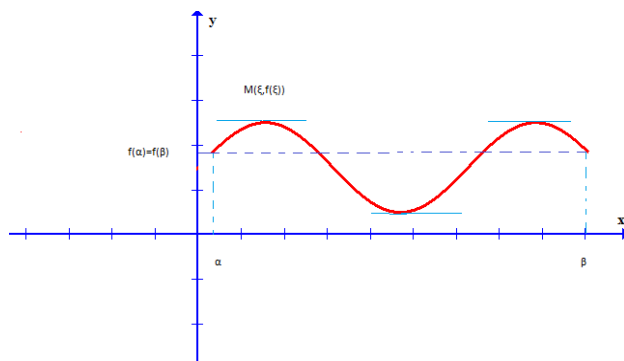
Αν μια συνάρτηση f είναι :

- Συνεχής στο κλειστό διάστημα $[α,β]$
- Παραγωγίσιμη στο ανοικτό διάστημα $(α,β)$

- $f(α)=f(β)$

τότε υπάρχει ένα τουλάχιστον $ξ ∈ (α, β)$ τέτοιο ώστε :

$$f'(ξ)=0$$

γεωμετρική ερμηνεία :

γεωμετρικά αυτό σημαίνει ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $ξ ∈ (α, β)$ τέτοιο ώστε η εφαπτομένη της C_f στο $M(ξ, f(ξ))$ να είναι παράλληλη στον άξονα $χ'χ$

18. Να διατυπωθεί το Θεώρημα μέσης τιμής διαφορικού λογισμού (Θ.Μ.Τ) και να δοθεί η γεωμετρική του ερμηνεία

Διατύπωση:

Αν μια συνάρτηση f είναι :

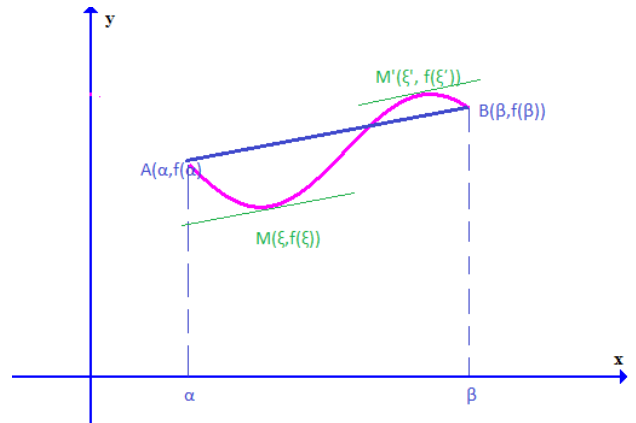
- Συνεχής στο κλειστό διάστημα $[α,β]$
- Παραγωγίσιμη στο ανοικτό διάστημα $(α,β)$

τότε υπάρχει ένα τουλάχιστον $ξ ∈ (α, β)$ τέτοιο ώστε :

$$f'(ξ) = \frac{f(β)-f(α)}{β-α}$$

γεωμετρική ερμηνεία :

γεωμετρικά αυτό σημαίνει ότι υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (\alpha, \beta)$ τέτοιο ώστε η εφαπτομένη της C_f στο $M(\xi, f(\xi))$ να είναι παράλληλη της ευθείας AB

19. Να αποδείξετε ότι αν μια συνάρτηση f ορισμένη σε ένα διάστημα Δ

- είναι συνεχής στο Δ και
- $f'(x)=0$ για κάθε εσωτερικό σημείο του Δ

τότε η f είναι σταθερή σε όλο το Δ

(1^η συνέπεια του Θ.Μ.Τ)

Απόδειξη :

Αρκεί να αποδείξουμε ότι για οποιαδήποτε $\chi_1, \chi_2 \in \Delta$ ισχύει $f(\chi_1)=f(\chi_2)$

Πράγματι :

- Αν $\chi_1=\chi_2$, τότε προφανώς $f(\chi_1)=f(\chi_2)$
- Αν $\chi_1<\chi_2$, τότε στο διάστημα $[\chi_1, \chi_2]$ η f ικανοποιεί τις υποθέσεις του

θεωρήματος μέσης τιμής επομένως υπάρχει $\xi \in (\chi_1, \chi_2)$ τέτοιο ώστε

$$f'(\xi) = \frac{f(\chi_2) - f(\chi_1)}{\chi_2 - \chi_1} \quad (1)$$

Επειδή είναι εσωτερικό σημείο του Δ ,ισχύει $f'(\xi)=0$ οπότε λόγω της (1) είναι $f(\chi_1)=f(\chi_2)$.

- Αν $\chi_1>\chi_2$, τότε ομοίως αποδεικνύεται ότι $f(\chi_1)=f(\chi_2)$

Σε όλες λοιπόν τις περιπτώσεις είναι $f(\chi_1)=f(\chi_2)$

20. Έστω δυο συναρτήσεις f και g ορισμένες σε ένα διάστημα αν

- Οι f, g είναι συνεχείς στο Δ και
- $f'(x)=g'(x)$ για κάθε εσωτερικό σημείο x του Δ

τότε να αποδείξετε ότι υπάρχει σταθερά c τέτοια ώστε για κάθε $x \in \Delta$ να ισχύει :
 $f(x)=g(x)+c$

Απόδειξη :

Η συνάρτηση $f-g$ είναι συνεχής στο Δ και για κάθε εσωτερικό σημείο $x \in \Delta$ ισχύει

$$(f-g)'(x)=f'(x)-g'(x)=0$$

Επομένως σύμφωνα με το παραπάνω θεώρημα, η συνάρτηση $f-g$ είναι σταθερή στο Δ . Άρα υπάρχει σταθερά c τέτοια ώστε για κάθε $x \in \Delta$ να ισχύει $f(x)-g(x)=c$ οπότε
 $f(x)=g(x)+c$

21. Έστω μια συνάρτηση f η οποία είναι συνεχής στο διάστημα Δ να αποδείξετε ότι

- Αν $f'(x)>0$ σε κάθε εσωτερικό σημείο του Δ , τότε η f είναι γνησίως αύξουσα σε όλο το Δ
- Αν $f'(x)<0$ σε κάθε εσωτερικό σημείο του Δ , τότε η f είναι γνησίως φθίνουσα σε όλο το Δ

Απόδειξη:

Αποδεικνύουμε το θεώρημα στην περίπτωση που $f'(x)>0$

Έστω $x_1, x_2 \in \Delta$ με $x_1 < x_2$ θα δείξουμε ότι $f(x_1) < f(x_2)$

Πράγματι στο διάστημα $[\chi_1, \chi_2]$ η f ικανοποιεί τις προϋποθέσεις του Θ.Μ.Τ .

Επομένως υπάρχει $\xi \in (\chi_1, \chi_2)$ τέτοιο ώστε $f'(\xi) = \frac{f(\chi_2) - f(\chi_1)}{\chi_2 - \chi_1}$

Οπότε έχουμε : $f(\chi_2) - f(\chi_1) = f'(\xi) (\chi_2 - \chi_1)$

Επειδή $f'(\xi) > 0$ και $\chi_2 - \chi_1 > 0$,έχουμε ότι $f(\chi_2) - f(\chi_1) > 0$

οπότε $f(\chi_2) > f(\chi_1)$

ομοίως αποδεικνύεται και στην περίπτωση που $f'(x) < 0$

22. Έστω μια συνάρτηση f ορισμένη σε ένα διάστημα Δ και x_0 ένα εσωτερικό σημείο του Δ . Να αποδειχθεί ότι : Αν η f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο στο x_0 και είναι παραγωγίσιμη στο σημείο αυτό τότε :

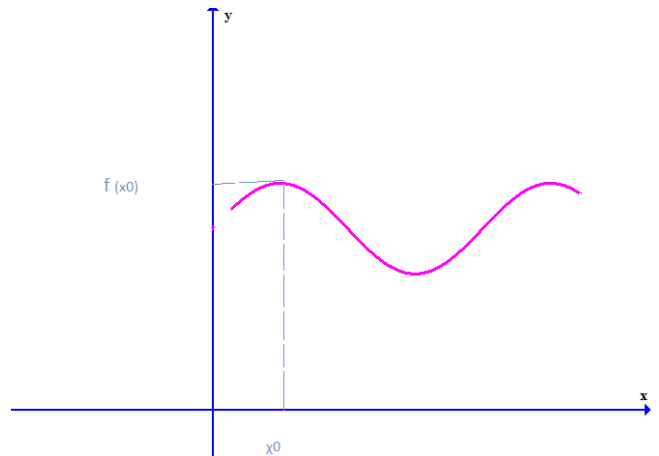
$$f'(x_0)=0$$

Απόδειξη:

Ας υποθέσουμε ότι η f παρουσιάζει στο x_0 τοπικό μέγιστο

Επειδή το x_0 είναι εσωτερικό σημείο του Δ και η f παρουσιάζει σε

Αυτό τοπικό μέγιστο, υπάρχει $\delta > 0$ τέτοιο ώστε $(x_0 - \delta, x_0 + \delta) \subseteq \Delta$

Και $f(x) \leq f(x_0) \quad \forall x \in (x_0 - \delta, x_0 + \delta)$ (1)

Επειδή επιπλέον, η f είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , ισχύει :

$$f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} = \lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$$

-αν $x \in (x_0 - \delta, x_0)$ τότε λόγω της (1)θα είναι $\frac{f(x)-f(x_0)}{x-x_0} \geq 0$, οπότε θα

έχουμε: $f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^-} \frac{f(x)-f(x_0)}{x-x_0} \geq 0$ (2)

- αν $x \in (x_0, x_0 + \delta)$ τότε λόγω της (1)θα είναι $\frac{f(x)-f(x_0)}{x-x_0} \leq 0$, οπότε θα

έχουμε: $f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0^+} \frac{f(x)-f(x_0)}{x-x_0} \leq 0$ (3)

Από τις (2) και (3) έχουμε ότι : $f'(x_0)=0$

23. Έστω μια συνάρτηση f παραγωγίσιμη σε ένα διάστημα (α, β) , με εξαίρεση ίσως ένα σημείο του χ_0 , στο οποίο όμως η f είναι συνεχής. να αποδειχθούν τα παρακάτω: Αν $f'(x) > 0$ στο (α, χ_0) και $f'(x) < 0$ στο (χ_0, β) τότε το $f(\chi_0)$ είναι τοπικό μέγιστο της f

i) Αν $f'(x) < 0$ στο (α, χ_0) και $f'(x) > 0$ στο (χ_0, β) τότε το $f(\chi_0)$ είναι τοπικό ελάχιστο της f

ii) Αν η $f'(x)$ διατηρεί πρόσημο στο $(\alpha, \chi_0) \cup (\chi_0, \beta)$ τότε το $f(\chi_0)$ δεν είναι τοπικό ακρότατο και η f είναι γνησίως μονότονη στο (α, β)

Απόδειξη :

i) Επειδή $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (\alpha, \chi_0)$ και η f είναι συνεχής στο χ_0 η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(\alpha, \chi_0]$ έτσι θα έχουμε $f(x) \leq f(\chi_0)$ για κάθε $x \in (\alpha, \chi_0]$ (1)

Επειδή $f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (\chi_0, \beta)$ και η f είναι συνεχής στο χ_0 η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[\chi_0, \beta)$ έτσι θα έχουμε $f(x) \leq f(\chi_0)$ για κάθε $x \in [\chi_0, \beta)$ (2)

Από (1), (2) προκύπτει ότι ισχύει $f(x) \leq f(\chi_0)$ για κάθε $x \in (\alpha, \beta)$

Που σημαίνει ότι το $f(\chi_0)$ είναι μέγιστο της f στο (α, β) και άρα τοπικό μέγιστο αυτής

ii) Ομοίως

iii) Έστω ότι $f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (\alpha, \chi_0) \cup (\chi_0, \beta)$

Επειδή η f είναι συνεχής στο χ_0 θα είναι γνησίως αύξουσα σε καθένα από τα διαστήματα $(\alpha, \chi_0]$ και $[\chi_0, \beta)$ επομένως για $\chi_1 < \chi_0 < \chi_2$ ισχύει $f(\chi_1) < f(\chi_0) < f(\chi_2)$. Άρα το $f(\chi_0)$ δεν είναι τοπικό ακρότατο της f . Θα δείξουμε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα στο (α, β)

Πράγματι, έστω $\chi_1, \chi_2 \in (\alpha, \beta)$ με $\chi_1 < \chi_2$

-Αν $\chi_1, \chi_2 \in (\alpha, \chi_0]$ επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(\alpha, \chi_0]$ θα ισχύει $f(\chi_1) < f(\chi_2)$

-Αν $x_1, x_2 \in [x_0, \beta)$ επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[x_0, \beta)$ θα ισχύει $f(x_1) < f(x_2)$

-Αν $x_1 < x_0 < x_2$ τότε όπως είδαμε $f(x_1) < f(x_0) < f(x_2)$

οπότε σε όλες τις περιπτώσεις $f(x_1) < f(x_2)$ δηλαδή η f είναι γνησίως αύξουσα στο (α, β)

• **Ολοκληρωτικός λογισμός**

24. Έστω μια συνάρτηση f ορισμένη σε ένα διάστημα Δ . αν F είναι μια παράγουσα της f στο Δ να αποδείξετε ότι :

• Όλες οι συναρτήσεις της μορφής $G(x)=F(x)+c$, $c \in \mathbb{R}$, είναι παράγουσες της f στο Δ και

• Κάθε άλλη παράγουσα G της f στο Δ παίρνει τη μορφή

$$G(x)=F(x)+c$$

Απόδειξη:

• Κάθε συνάρτηση της μορφής $G(x)=F(x)+c$ όπου $c \in \mathbb{R}$ είναι μια παράγουσα της f στο Δ , αφού

$$G'(x)=(F(x)+c)' = F'(x)=f(x) \text{ για κάθε } x \in \Delta$$

• Έστω G είναι μια άλλη παράγουσα της f στο Δ . τότε για κάθε $x \in \Delta$ ισχύουν :
 $F'(x)=f(x)$ και $G'(x)=f(x)$,

$$\text{οπότε } F'(x)=G'(x) \text{ για κάθε } x \in \Delta$$

άρα σύμφωνα με το πόρισμα της 2.6 υπάρχει σταθερά c τέτοια ώστε $G(x)=F(x)+c$ για κάθε $x \in \Delta$

25. Έστω f μια συνεχής συνάρτηση σε ένα διάστημα $[\alpha, \beta]$. Αν G είναι μια παράγουσα της f στο $[\alpha, \beta]$ να αποδείξετε ότι :

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(x) dx = G(\beta) - G(\alpha)$$

(Θεμελιώδες Θεώρημα του ολοκληρωτικού λογισμού)

Απόδειξη:

Σύμφωνα με προηγούμενο θεώρημα η συνάρτηση

$F(x) = \int_{\alpha}^x f(x) dx$ είναι μια παράγουσα της f στο $[\alpha, \beta]$. επειδή και η G είναι μια

παράγουσα της f στο $[\alpha, \beta]$ θα υπάρχει $c \in \mathbb{R}$ τέτοιο ώστε $G(x) = F(x) + c$ (1)

Από την (1) για $x = \alpha$ έχουμε $G(\alpha) = F(\alpha) + c = \int_{\alpha}^{\alpha} f(t) dt + c = c$ άρα $G(\alpha) = c$ επομένως

$$G(x) = F(x) + G(\alpha)$$

Από την (1) για $x = \beta$ έχουμε : $G(\beta) = F(\beta) + c = \int_{\alpha}^{\beta} f(t) dt + G(\alpha)$ άρα

$$G(\beta) = \int_{\alpha}^{\beta} f(t) dt + G(\alpha) \text{ δηλαδή :}$$

$$\int_{\alpha}^{\beta} f(t) dt = G(\beta) - G(\alpha)$$